

FUNDUSZ SOLECKI

W budżecie gminy można wydzielić pieniądze, o których przeznaczeniu zdecydują mieszkańcy wsi. Te środki tworzą fundusz sołecki. Procedura jego ustalania i wydatkowania została opisana w *Ustawie o funduszu soleckim* z 21 lutego 2014 roku. Celem Ustawy jest zapewnienie mieszkańcom wsi możliwości samodzielnego i wspólnego decydowania o swoim otoczeniu i jakości życia. Fundusz sołecki realizowany według Ustawy wymaga przestrzegania procedur oraz trzymania się terminów.

Rada gminy powinna do **31 marca** każdego roku przyjąć uchwałę o wyodrębnieniu lub niewyodrębnieniu funduszu sołeckiego na kolejny rok budżetowy.

Jeżeli w gminie został wyodrębniony fundusz sołecki kolejną ważną datą jest 31 lipca. To do tego dnia burmistrz gminy musi przekazać sołtysom informację na temat wysokości środków funduszu przypadających na każde sołectwo.

Wysokość środków przeznaczonych na konkretne sołectwo wynosi:

$$F = (2 + Lm/100) \times Kb$$

Poszczególne symbole we wzorze oznaczają:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo, nie może być jednak wyższa niż dziesięciokrotność **Kb**.

Lm – liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na ostatni dzień czerwca roku poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki (przy ustalaniu kwoty funduszu sołeckiego na rok 2025 wzięto pod uwagę liczbę mieszkańców na dzień 30 czerwca 2024 roku). Liczbę mieszkańców określa się na podstawie prowadzonego przez gminę zbioru danych stałych mieszkańców.

Kb – to kwota bazowa obliczona poprzez podzielenie dochodów gminy oraz liczby mieszkańców gminy wg stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego o dwa lata rok poniesienia wydatków

Sołtys wiedząc jaką kwotę sołectwo ma do dyspozycji powinien najpóźniej do **30 września** zwołać zebranie wiejskie, podczas którego mieszkańcy zdecydują na co wydać pieniądze z funduszu sołeckiego.

Jak wspomniano wyżej, o przeznaczeniu pieniędzy decyduje zebranie wiejskie. O tym kto może wziąć w nim udział i jakie inne warunki muszą być zapewnione, aby decyzje były ważne mówi statut sołectwa.

Ustawa mówi, że propozycję wniosku do dyskusji mogą złożyć:

- 1) sołtys
- 2) rada sołecka
- 3) 15 dorosłych mieszkańców sołectwa

Zwołując zebranie należy przestrzegać tego, co zapisano w statucie (na ile dni przed zebraniem poinformować mieszkańców, w jaki sposób itp.), w jaki sposób zebranie powinno przebiegać (porządek obrad), w jaki sposób powinno być udokumentowane (protokół z zebrania, lista obecności)

oraz jakie czynności sołtys podejmuje po zebraniu (np. terminowe przekazanie uchwał oraz protokołu z zebrania burmistrzowi).

Nieprzestęganie tych warunków może spowodować unieważnienie podjętych uchwał zebrania wiejskiego. W konsekwencji przypadnie możliwość sfinansowania działań, które mieszkańcy wybrali.

Aby wniosek do funduszu sołeckiego mógł być zrealizowany, musi spełniać trzy warunki, które trzeba wziąć pod uwagę podczas dyskusji i planowania wniosku:

- * przedsięwzięcia mieszczą się w katalogu zadań własnych gminy
- * są zgodne ze strategią rozwoju
- * służą poprawie warunków życia mieszkańców

Zadania własne gminy

Zgodnie z artykułem 1 ustęp 3 Ustawy o funduszu sołeckim „środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku, o którym mowa w art. 4, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.”

O zadaniach własnych gminy mówi art. 6 ust. 1 i 2 oraz artykuł 7 ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym:

Art. 6.

1. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.
2. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy do gminy.

Art. 7.

1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 3a) działalności w zakresie telekomunikacji,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,

- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U.Nr 96, poz. 873, z późn. zm.),
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na co przykładowo można przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego?

- budowę lub remont placu zabaw dla dzieci
- naprawę chodnika
- zadbanie o porządek we wsi (np. postawić kosze na śmieci)
- zagospodarowanie terenów zielonych
- posadzenie drzew, krzewów
- remont wiaty przystankowej
- zakup tablicy ogłoszeniowej

Niedopuszczalne jest finansowanie przez sołectwo np.:

- działalności statutowej placówek oświatowych
- działalności kościołów wyznaniowych
- działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne lub osoby prawne
- wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenie
- zakupu strojów dla Kół Gospodyń
- inwestycji na nieruchomości, do której gmina nie ma tytułu prawnego
- brak możliwości budowy lub remontu budynku, gdy stan prawny gruntu jest nieuregulowany
- organizacja ogniska dla sołectwa, np. z okazji dnia dziecka
- budowa drogi

Aby wniosek o dofinansowanie z funduszu sołeckiego był poprawny, musi zawierać:

1. **wskazanie przedsięwzięć** do realizacji na terenie danego sołectwa
2. **oszacowanie kosztów** realizacji danych przedsięwzięć – koszty przedsięwzięć muszą mieścić się w limicie przeznaczonym dla danego sołectwa,
3. **uzasadnienie**. Jest to bardzo ważny element wniosku. W uzasadnieniu powinniśmy przede wszystkim wskazać w jaki sposób realizacja danego przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców danego sołectwa.
4. wniosek musi być złożony we właściwym terminie (do **30 września** każdego roku, na rok następny)

Jeśli Burmistrz uzna, że wniosek nie spełnia powyższych wymogów, w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania informuje o tym sołtysa.

Sołtys za pośrednictwem burmistrza może w ciągu 7 dni podtrzymać odrzucony wniosek, kierując go do rady gminy, bądź też (o ile jest jeszcze przed 30 września) zorganizować ponownie zebranie wiejskie i uchwalić raz jeszcze wniosek – poprawiony pod względem formalnym.

Uchwalając budżet, rada gminy odrzuca wniosek sołectwa, w przypadku gdy zamierzone zadania:

- nie są zadaniami własnymi gminy
- nie służą poprawie warunków życia mieszkańców
- nie są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Zadania ze środków funduszu sołeckiego realizowane są zgodnie z opisem we wniosku. Fundusz sołecki jest częścią budżetu gminy, za którego wykonanie odpowiedzialny jest burmistrz.

Rolą sołtysa i mieszkańców nie ogranicza się tylko do uchwalenia i złożenia wniosku. Polega ona, między innymi, na:

- kontroli terminów realizacji i jakości wykonania przedsięwzięcia
- udziale w realizacji przedsięwzięcia, jeżeli tak zdecydowali podczas zebrania. Może to być ich praca lub wkład rzeczowy.

Mieszkańcy mają prawo pytać burmistrza o terminy realizacji zadań. Gwarantuje im to Konstytucja, w art. 61. Burmistrz musi odpowiedzieć w ciągu 14 dni.

Wysokość środków przekazywanych sołectwom nie może zagrażać realizacji gminnych programów infrastrukturalnych. Środki zadysponowane sołectwom są częścią finansów publicznych i jako takie muszą podlegać wszystkim rygorom prawa.

Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu. Zwrot obejmuje wydatki wykonane w roku poprzedzającym rok budżetowy.

W zależności od kwoty bazowej wyliczonej j.w porównywanej do średniej kwoty bazowej w kraju, Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot, w wysokości od 20 % do 40% części wydatków wykonanych w ramach funduszu. Minister właściwy do spraw finansów publicznych oblicza na dany rok średnią kwotę bazową w kraju i podaje ją do wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej do dnia 31 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy. Natomiast tryb zwrotu części wydatków gmin w ramach funduszu określi, kierując się potrzebą zapewnienia środków finansowych dla gmin, minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia.

WYLICZENIE WYSOKOŚCI ŚRODKÓW NA ROK 2026 JEST MOŻLIWE PO 30 CZERWCA 2025. INFORMACJA O WYSOKOŚCI FUNDUSZU NA POSZCZEGÓLNE SOŁECTWA BĘDZIE PRZEKAZANA DO 31 LIPCA 2025 R.

W gminie Koziegłowy kwota bazowa K_b na rok budżetowy 2025 wynosi 5 726,54 zł co oznacza, że jest wyższa od średniej kwoty bazowej w kraju K_{bk} ogłoszonej przez Ministra finansów na 2025 rok, która wynosi 5 588,69 zł na mieszkańca. W związku z powyższym Gminie Koziegłowy przysługiwałby zwrot w wysokości 30% wykonanych wydatków.

W związku z powyższym refundacja wydatków poniesionych przez gminę w ramach funduszu sołeckiego w 2025 roku wyniosłaby - **282 364,24 zł.**

Całkowita wysokość Funduszu Sołeckiego - **941 214,12 zł**

Od 2024 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, środki na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego nie są limitowane **informacja od MSWiA**

Oznacza to, że gminy otrzymają zwrot części wykonanych wydatków w ustawowej wysokości tj. 40%,30% lub 20%.

Do 2023 roku w budżecie państwa zgodnie z art. 12 ust 1 pkt ustawy o fundusz sołeckim co roku były przewidziane pieniądze dla gmin na zwrot części wydatków z funduszy sołeckich. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa na ten cel wynosił:

w 2018 r. – 135 500 000,00 zł;

w 2019 r. – 138 500 000,00 zł;

w 2020 r. – 142 000 000,00 zł;

w 2021 r. – 145 500 000,00 zł;

w 2022 r. – 149 000 000,00 zł;

w 2023 r. – 152 500 000,00 zł.

Do 31 sierpnia gmina powinny otrzymać zwrot odpowiedniej części wydatków wykonanych w poprzednim roku w ramach funduszu sołeckiego.

FUNDUSZ SOŁECKI NA ROK BUDŻETOWY 2025

L.p.	Miejscowość	Liczba mieszkańców na 30.06.2024	Wysokość środków na dane sołectwo
1	Brzeziny	87	16 435,17 zł
2	Cynków	1156	57 265,40 zł
3	Gliniana Góra	210	23 478,81 zł
4	Gniazdów	818	57 265,40 zł
5	Koclin	108	17 637,74 zł
6	Koziegłówek	918	57 265,40 zł
7	Krusin	213	23 650,61 zł
8	Lgota Górna	786	56 463,68 zł
9	Lgota Mokrzesz	369	32 584,01 zł
10	Lgota Nadwarcie	477	38 768,68 zł
11	Markowice	347	31 324,17 zł
12	Miłość	100	17 179,62 zł
13	Mysłów	614	46 614,04 zł
14	Mzyki	408	34 817,36 zł
15	Nowa Kuźnica	277	27 315,60 zł
16	Oczko	101	17 236,89 zł
17	Osiek	205	23 192,49 zł
18	Pińczyce	1007	57 265,40 zł
19	Postęp	339	30 866,05 zł
20	Pustkowie Lgockie	318	29 663,48 zł
21	Rzeniszów	406	34 702,83 zł
22	Siedlec Duży	788	56 578,22 zł
23	Siedlec Mały	41	13 800,96 zł
24	Stara Huta	628	47 415,75 zł
26	Winowno	424	35 733,61 zł
27	Wojślawice	381	33 271,20 zł
28	Zabijak	209	23 421,55 zł
RAZEM		11735	941 214,12 zł